אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת או

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ב טבת תר"פ - ירושלים
נמען: הרב יעקב משה חרל"פ

בשאלת ספר תורה שבו הושלם השם בחקיקה (גרירה): בכוונת 'לשם קדושת השם' יש שתי כוונות - ידיעה שכותב שם קדוש, וכתיבה באופן הכשר לספר תורה. לעניין איסור מחיקת השם די בכוונה הראשונה, ובה אין טעות, ולכן אין כאן 'הקדש טעות'.

עיקרי הדברים

- שתי כוונות בקדושת השם.
- איסור מחיקה.
- אין הקדש טעות.

נוסח האגרת

ב"ה. ירושלם ת"ו[1]. יום כ"ב לחדש טבת תר"פ[2] מחמד

לבבי ונפשי הרב הגאון פאר מקדושים מוהרי"מ[3] חרל"פ[4] שליט"א[5]. שלו'[6] רב,

ע"ד[7] הערתו הישרהו, דמאי מהני שהכשר הספר לדידן. יהי'[8] נדון מספק העדר הבקיאות דחו"י[9] חומש. להוציא את הנטפל שלנו מדין הקדש טעות. הלא הסופר נתכוון שיהיה עכ"פ[10] זה הספר כשר כשארי ספרים שלנו. יאמין חביבי שחשבתי בהערה זו בעת כתיבתי, וחשבתי לבאר שבכלל קדושת השם של ס"ת[11] כלולות שתי כונות. כונת השם שהיא הידיעה שכותב שם קדוש. ומצד זה הכל אחד הוא, בין אם כותב באופן הכשר לענין כתיבת ס"ת או באופן שלגבי כתיבת ס"ת אינו קרוי כתב, דמ"מ שם קדוש הוא ואסור למוחקו לרוה"פ[12] מה"ת[13], וכונה שניה היא. לשם קדושת השם באופן הכשר לס"ת[14]. וכונה זו השניה איננה כ"כ[15] עקרית,

---

1 ת"ו - תבנה ותכונן
2 תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
3 מוהרי"מ - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות י, מ (למשל: יעקב + משה) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
4 חרל"פ - הרב יעקב משה חרל"פ (תלמידו של הרב קוק)
5 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6 שלו' - שלום
7 ע"ד - על דבר
8 יהי' - יהיה
9 דחו"י - דחוות יאיר
10 עכ"פ - על כל פנים
11 ס"ת - ספר תורה
12 לרוה"פ - לרוב הפוסקים / לרוב הפעמים
13 מה"ת - מן התורה
14 לס"ת - לספר תורה
15 כ"כ - כל כך

שהיא כלולה בהכונה הכללית של כתיבת התורה בכללה לשם קדושת ס"ת, ונשארה עקר הכונה שיהיה השם קדוש.

ומה שהוא כשר להס"ת[16], הוא מפני שנכתב כראוי ובכונה לשם קדושת ס"ת, כשאר התורה כולה, ונמצא שאע"פ[17] שמצד הכשר של קדושת ס"ת נכתב בטעות, בזה שנגמר ע"י[18] חקיקה, אבל לגבי איסור של מחיקת השם אין זה כאן השם לשם קדושה, שלגבי איסור מחיקה עקר הכונה היא לשם ידיעה שכותב השם, בזה אין כאן שום טעות, שהרי ידע בעת שגרר שהוא משלים בזה את השם, ומה שטעה בענין קדושת ס"ת. אינו נקרא טעות לגבי איסור המחיקה של השם, שדי בידיעה, וידיעה זו כתורה היא, שהרי באמת צריך לכתב כאן זה השם בצורה זו.

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

16 להס"ת - להספר תורה
17 שאע"פ - שאף על פי
18 ע"י - על ידי